

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ»

Фінансова звітність
станом на та за рік, що закінчився
31 грудня 2018 р.

Зміст

Звіт про фінансовий стан	3
Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	4
Звіт про зміни у власному капіталі	5
Звіт про рух грошових коштів	6
Примітки до фінансової звітності	7

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ»
 Фінансова звітність станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р
 Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2018 р.

<i>(в тисячах гривень)</i>	Примітки	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Активи			
Основні засоби та нематеріальні активи		2,201	1,006
Банківські депозити	12	-	11,799
Усього довгострокових активів		2,201	12,805
Запаси	13	764,542	1,032,883
Торгова та інша дебіторська заборгованість	14	1,528,545	193,216
Аванси видані	15	389,668	340,262
Податок з доданої вартості до відшкодування		128,565	138,974
Грошові кошти та їх еквіваленти	16	425,920	38,761
Грошові кошти з обмеженим правом використання	17	59,038	24,116
Банківські депозити	12	2,280	-
Усього поточних активів		3,298,558	1,768,212
Усього активів		3,300,759	1,781,017
Власний капітал	18		
Статутний капітал		100	100
Додатковий капітал		6,900	6,900
Нерозподілений прибуток (накопичені збитки)		156,134	147,386
Усього власного капіталу		163,134	154,386
Довгострокові зобов'язання			
Відстрочені податкові зобов'язання	10	9,401	31,184
Усього довгострокових зобов'язань		9,401	31,184
Поточні зобов'язання			
Кредити та позики	20	630,785	340,676
Торгова та інша кредиторська заборгованість	21	1,775,754	620,694
Зобов'язання за контрактами	22	711,410	629,522
Заборгованість з податку на прибуток		8,774	3,382
Інші податки до сплати		1,501	1,173
Усього поточних зобов'язань		3,128,224	1,595,447
Усього зобов'язань		3,137,625	1,626,631
Усього власного капіталу та зобов'язань		3,300,759	1,781,017

Звіт про фінансовий стан слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 7 – 40, які є складовою частиною цієї фінансової звітності.

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ»
 Фінансова звітність станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р
 Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

<i>(в тисячах гривень)</i>	При- мітки	2018	2017
Дохід	7	12,054,751	5,336,452
Собівартість реалізованих товарів		(11,701,588)	(5,056,216)
Валовий прибуток		353,163	280,236
Загальногосподарські адміністративні витрати	8(а)	(260,681)	(18,254)
Витрати на реалізацію та доставку	8(б)	(17,462)	(12,860)
Інші операційні витрати	8(г)	(44,878)	(405)
Інші операційні доходи		308	-
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		30,450	248,717
Фінансові витрати	9	(53,955)	(70,413)
Фінансові доходи	9	33,890	2,215
Прибуток (збиток) до оподаткування		10,385	180,519
Витрати з податку на прибуток	10	(1,637)	(33,051)
Прибуток (збиток) за рік / усього сукупного доходу (збитку) за рік		8,748	147,468

Ця фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 2 травня 2019 р. та підписана:

Ярослав Мудрий
 Генеральний директор

Тетяна Гайдук
 Керівник фінансового відділу

Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 7 - 40, які є складовою частиною цієї фінансової звітності.

ТОВ «ЕРУ ТРЕЙДІНГ»

Фінансова звітність станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.
Звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

<i>(в тисячах гривень)</i>	Примітки	Статутний капітал	Неоплачений капітал	Нерозподілений прибуток (накопичені збитки)	Додатковий капітал	Усього власного капіталу
Сальдо на 31 грудня 2016 р.		100	(100)	(82)	-	(82)
Усього сукупного доходу за рік						
Прибуток за рік		-	-	147,468	-	147,468
Усього сукупного доходу за рік		-	-	147,468	-	147,468
Операції з власниками, визнані безпосередньо у власному капіталі:						
Внески власників		-	100	-	-	100
Внески учасників, що діють від імені власників (з урахування впливу відстроченого податку)	18(в)	-	-	-	6,900	6,900
Усього операцій з власниками		-	100	-	6,900	7,000
Сальдо на 31 грудня 2017 р.		100	-	147,386	6,900	154,386
Усього сукупного доходу за рік						
Прибуток за рік		-	-	8,748	-	8,748
Усього сукупного доходу за рік		-	-	8,748	-	8,748
Сальдо на 31 грудня 2018 р.		100	-	156,134	6,900	163,134

Звіти про зміни у власному капіталі слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 7 - 40, які є складовою частиною цієї фінансової звітності.

<i>(в тисячах гривень)</i>	При- мітки	2018	2017
Грошові кошти від операційної діяльності			
Чистий прибуток (збиток) за рік		8,748	147,468
<i>Коригування на:</i>			
Знос та амортизацію	8(a)	405	208
Нереалізований збиток від курсових різниць		(2,842)	19,379
Витрати по відсотках	9	46,140	15,829
Доходи по відсотках	9	(22,229)	(2,215)
Витрати з податку на прибуток	10	1,637	33,051
Операційні грошові потоки, отримані від операційної діяльності до змін в оборотному капіталі		31,859	213,720
<i>Зміни:</i>			
Запасів		268,341	(1,032,883)
Торгової та іншої дебіторської заборгованості		(1,356,090)	(171,156)
Авансів виданих		(49,406)	(340,262)
Грошових коштів з обмеженим правом використання	17	(34,922)	(24,116)
Інших податків до сплати/виплати		10,737	(137,789)
Торгової та іншої кредиторської заборгованості		1,243,898	530,573
Зобов'язань за контрактами		81,888	629,522
Податок на прибуток сплачений		(18,028)	-
Відсотки сплачені		(18,191)	(4,742)
Відсотки отримані		19,866	2,215
Чисті грошові кошти, отримані від (використані на) операційну діяльність		179,952	(334,918)
Грошові кошти від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів		(1,600)	(1,214)
Розміщення довгострокових банківських депозитів		(2,280)	(11,067)
Повернення банківських депозитів		10,771	-
Чисті грошові кошти, отримані від (використані в) ході інвестиційної діяльності		6,891	(12,281)
Грошові кошти від фінансової діяльності			
Надходження від погашення неоплаченого капіталу		-	100
Надходження за кредитами та позиками		2,055,763	1,321,837
Погашення кредитів та позик		(1,788,758)	(1,002,682)
Надходження від погашення зобов'язань згідно договору по переведення боргу		(66,689)	66,689
Грошові кошти, отримані в ході фінансової діяльності		200,316	385,944
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів			
Грошові кошти та їх еквіваленти на 1 січня		38,761	16
Грошові кошти та їх еквіваленти на 31 грудня	16	425,920	38,761

Звіти про рух грошових коштів слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 7 - 40, які є складовою частиною цієї фінансової звітності.

Примітка	Сторінка	Примітка	Сторінка
Зміст	2	16. Грошові кошти та їх еквіваленти	17
1. Загальна інформація	8	17. Грошові кошти з обмеженим правом використання	17
2. Основи складання фінансової звітності	9	18. Власний капітал	17
3. Функціональна валюта та валюта подання	9	19. Управління капіталом	18
4. Використання оцінок та суджень	9	20. Кредити та позики	19
5. Зміни в облікових політиках	10	21. Торгова та інша кредиторська заборгованість	21
6. Порівнювальні дані	12	22. Зобов'язання за контрактами	21
7. Дохід	12	23. Справедлива вартість та управління фінансовими ризиками	21
8. Операційні витрати	13	24. Операційна оренда	25
9. Чисті фінансові витрати	14	25. Непередбачені обставини	25
10. Податок на прибуток	14	26. Операції з пов'язаними сторонами	26
11. Прибуток до сплати податків, процентів, зносу та амортизації (ЕВІТДА)	15	27. Події після звітної дати	27
12. Банківські депозити	16	28. Основа оцінки	27
13. Запаси	16	29. Суттєві облікові політики	27
14. Торгова та інша дебіторська заборгованість	16	30. Нові стандарти та тлумачення, які ще не були прийняті	39
15. Аванси видані	16		

1. Загальна інформація

(а) Організаційна структура та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕРУ Трейдинг» (надалі - «Компанія») було засновано 25 березня 2016 року, що входить до складу групи «Енергетичні ресурси України» (надалі - «Група»). Група була сформована в Україні у 2014 році та була реорганізована у 2018 році.

Компанія зареєстрована за адресою: вул. Ярославська, буд. 58, м. Київ, Україна.

Основною діяльністю Компанії є постачання природного газу та електроенергії місцевим споживачам та за кордон, а також торгівля іншими товарами.

Станом на 31 грудня 2018 року кінцевою материнською компанією компанії є компанія ERU Management Services LLC, США. Безпосередньою материнською компанією компанії є ERU Corporation, США, яка володіє 100% часткою власності в компанії. Ні кінцева материнська компанія, ні проміжні материнські компанії не складають консолідовану фінансову звітність, доступну для публічного використання.

Станом на 31 грудня 2018 року, кінцевими бенефіціарними власниками Компанії є двоє фізичних осіб (2017: троє). Протягом року, що закінчився 31 грудня 2018 року, один з кінцевих бенефіціарних власників Компанії припинив свою участь у договорі між акціонерами, тож Група пройшла процес реорганізації.

(б) Умови здійснення діяльності в Україні

Діяльність Компанії переважно здійснюється в Україні. Політична й економічна ситуація в Україні в останні роки нестабільна, їй притаманні особливості ринку, що розвивається. Внаслідок цього, здійснення діяльності в країні пов'язане з ризиками, що є нетиповими для інших країн.

Збройний конфлікт в окремих частинах Луганської та Донецької областей, що почався навесні 2014 року, не закінчений; частини Донецької та Луганської областей залишаються під контролем самопроголошених республік, і українська влада в даний час не має можливості повною мірою забезпечити застосування українського законодавства на території даних областей. У березні 2014 року ряд подій в Криму призвів до приєднання Республіки Крим до Російської Федерації, яке не було визнано Україною та багатьма іншими країнами. Дана подія спричинила істотне погіршення відносин між Україною і Російською Федерацією.

У листопаді 2018 року після інциденту між російськими та українськими збройними силами, що стався недалеко від протоки, що з'єднує Азовське та Чорне моря, українська влада ввела режим воєнного стану на період 30 днів в 10 регіонах, розташованих уздовж російського та молдовського кордону, на узбережжі Азовського і Чорного морів. Після закінчення цих 30 днів в кінці грудня 2018 року воєнний стан було скасовано.

Економічна ситуація в Україні істотно погіршилася у 2014-2016 рр. внаслідок зниження обсягів торгівлі з Російською Федерацією та військової напруженості в Східній Україні. Незважаючи на те, що в 2017-2018 рр. ситуація, як і раніше, залишалася нестабільною, українська економіка продовжувала демонструвати ознаки поживлення, такі, як уповільнення темпів інфляції, зниження темпів знецінення гривні по відношенню до основних іноземних валют, зростання міжнародних резервів Національного банку України («НБУ») і загальне поживлення ділової активності.

Протягом 2016-2018 рр. НБУ зняв деякі обмеження на операції з обміну валюти, запроваджені в 2014-2015 рр. Зокрема, була поступово знижена частка надходжень в іноземній валюті, що підлягає обов'язковому продажу на міжбанківському ринку, а розрахунковий період для експортно-імпортних операцій в іноземній валюті був збільшений. Крім того, НБУ дозволив

українським компаніям виплачувати дивіденди за кордон у межах певного щомісячного ліміту. У лютому 2019 року набрав чинності новий закон про валюту та валютні операції. Новий закон скасовує ряд обмежень, визначає нові принципи валютних операцій, валютного регулювання та нагляду і веде до значної лібералізації операцій з іноземною валютою і руху капіталу.

Банківська система залишається вкрай нестабільною через малі обсяги капіталу і погану якість активів, а українські компанії та банки, як і раніше, відчують брак фінансування з боку внутрішніх і міжнародних фінансових ринків.

Міжнародний валютний фонд («МВФ») продовжував надавати підтримку українському уряду в рамках чотирирічної програми розширеного фінансування МВФ («EFF»), затвердженої в березні 2015 року. У жовтні 2018 року уряд України досяг угоди з МВФ про проведення нової 14-місячної програми резервної підтримки («Stand-By»), яка замінить собою діючу в даний час Програму EFF. Інші міжнародні фінансові установи також надавали останніми роками значну технічну підтримку з тим, щоб допомогти Україні реструктурувати зовнішній борг і здійснити різні реформи (в тому числі реформу стосовно боротьби з корупцією, реформу в сфері корпоративного права і поступову лібералізацію енергетичного сектора).

У грудні 2018 року рейтингове агентство Moody's підвищило кредитний рейтинг України до рівня Сaa1, зі стабільним прогнозом, який відображає досягнення угоди з МВФ про майбутню співпрацю, позитивні очікування щодо деяких реформ і покращення у сфері міжнародних відносин. Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить від продовження проведення урядом структурних реформ та інших чинників.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільної діяльності Групи, необхідні за існуючих обставин, подальша нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Групи, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця консолідована фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Компанії. Майбутнє ділове середовище може відрізнитися від оцінки керівництва.

2. Основа складання фінансової звітності

(а) Підтвердження відповідності

Ця фінансова звітність складена згідно з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі «МСФЗ»).

(б) Основа оцінки

Консолідована фінансова звітність була складена на основі принципу історичної (первісної) вартості.

3. Функціональна валюта та валюта подання

Національною валютою України є гривня, яка також є функціональною валютою Компанії і валютою подання цієї фінансової звітності. Якщо не зазначено інше, вся фінансова інформація подана та округлена до тисяч гривень.

4. Використання оцінок та суджень

Складання фінансової звітності згідно з МСФЗ вимагає від управлінського персоналу формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності. Фактичні результати можуть відрізнитися від цих оцінок.

Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Зокрема, інформація про суттєві сфери невизначеності оцінювання та критичні судження щодо застосування облікової політики, які мають найсуттєвіший вплив на суми, визнані у фінансовій звітності та мають суттєвий ризик у результаті істотного коригування протягом наступного фінансового року, описані нижче:

- Оцінка очкуваних кредитних збитків для дебіторською заборгованістю та договірними активами – Примітка 5(б)(ii).
- Представлення інтересу учасників в Компанії – Примітка 29(з) та Примітка 23(б).
- Операції з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Компанія здійснює операції з пов'язаними сторонами. Професійне судження необхідне для визначення того, чи є контрагент пов'язаною стороною, включаючи компанії, в яких кінцеві бенефіціарні власники мають пряму чи опосередковану (через проміжні компанії) частку власності (Примітка 26).

Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікових політик Компанії та розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості як для фінансових, так і для нефінансових активів та зобов'язань.

При оцінці справедливої вартості активу або зобов'язання Компанія застосовує, наскільки це можливо, відкриті ринкові дані. Оцінки справедливої вартості відносяться до різних рівнів ієрархії справедливої вартості залежно від вхідних даних, що використовуються в рамках відповідних методів оцінки:

- *Рівень 1:* прямі (не скориговані) ринкові котирування на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань.
- *Рівень 2:* вхідні дані, відмінні від котирувальних цін, включених до Рівня 1, які є відкритими на ринку для аналогічних активів або зобов'язань прямо (як ціни) чи опосередковано (отримані на основі цін).
- *Рівень 3:* вхідні дані щодо активу чи зобов'язання, які не ґрунтуються на відкритих ринкових даних (дані, що не можливо порівняти до ринку).

Якщо дані, використані для оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання, можуть бути розділені на різні рівні ієрархії справедливої вартості, то оцінку справедливої вартості повністю відносять на найнижчий рівень вхідних даних, які є значними для всієї оцінки.

Компанія визнає перехід між рівнями ієрархії джерел визначення справедливої вартості на кінець звітного періоду у якому така зміна відбулася.

Подальша інформація про припущення, зроблені при оцінці справедливої вартості, включена в наступні примітки:

- Примітка 20 – кредити та позики;
- Примітка 23(г) – справедлива вартість фінансових інструментів.

5. Зміни в облікових політиках

Компанія вперше застосовувала МСФЗ 15 та МСФЗ 9 з 1 січня 2018 року. З 1 січня 2018 року також вступають в силу ряд інших нових стандартів, але вони не мають істотного впливу на фінансову звітність Компанії.

Згідно до методів переходу, обраних Компанією при застосуванні цих стандартів, порівняльна інформація у цій фінансовій звітності не була перерахована для відображення

вимог нових стандартів. Також вплив переходу на МСФЗ 15 та МСФЗ 9 на цю фінансову звітність було оцінено як незначний, отже, Компанія не коригувала вхідний баланс власного капіталу станом на 1 січня 2018 року.

(а) МСФЗ 15 "Виручка за контрактами з клієнтами"

МСФЗ 15 встановлює загальну концептуальну основу для визначення того, чи має бути визнаний дохід (виручка), в якому розмірі та коли. Він замінив МСБО 18 *Дохід* і МСБО 11 *Будівельні контракти*, включаючи відповідні тлумачення. Згідно з МСФЗ 15, дохід визнається, коли клієнт отримує контроль над товарами та послугами. Визначення часових рамок передачі контролю – у момент часу чи з часом – вимагає застосування судження.

Компанія застосувала МСФЗ 15 із використанням методу кумулятивного ефекту (без використання спрощень практичного характеру), при цьому вплив первісного застосування цього стандарту визнаний на дату першого застосування (тобто 1 січня 2018 р.). Компанія визначила, що прийняття нового стандарту не вплинуло на часові рамки визнання доходу. Відповідно, порівняльна інформація, представлена за 2017 рік, не була перерахована, тобто представлена таким самим чином як у минулій фінансовій звітності Компанії, згідно з МСБО 18 та відповідними тлумаченнями.

Застосування МСФЗ 15 не мало впливу на фінансову звітність компанії. Відповідно, узгодження стосовно впливу МСФЗ 15 на цю фінансову звітність не передбачено.

(б) МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

МСФЗ 9 встановлює вимоги щодо визнання та оцінки фінансових активів, фінансових зобов'язань і деяких договорів на покупку або продаж нефінансових об'єктів. Цей стандарт замінює собою МСБО 39 *Фінансові інструменти: визнання та оцінка*.

(і) Класифікація і оцінка фінансових активів і фінансових зобов'язань

МСФЗ 9 містить три основні категорії, за якими класифікуються фінансові активи, а саме: фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI) та за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL). Класифікація фінансових активів згідно з МСФЗ 9 загалом базується на моделі бізнесу, в рамках якої здійснюється управління фінансовим активом, та характеристиках руху грошових коштів за цим активом згідно з контрактом. МСФЗ 9 скасовує існуючу згідно з МСБО 39 класифікацію фінансових активів у категорії утримуваних до погашення, кредитів і дебіторської заборгованості та наявних для продажу. Згідно з МСФЗ 9, похідні інструменти, вбудовані у контракти, основним контрактом яких є фінансовий актив, що належить до сфери застосування цього МСФЗ, не відокремлюються від основного контракту. Натомість відповідні вимоги до класифікації застосовуються до всього гібридного фінансового інструмента.

У МСФЗ 9 великою мірою зберігаються існуючі вимоги МСБО 39 щодо класифікації та оцінки фінансових зобов'язань.

Прийняття МСФЗ 9 не мало суттєвого впливу на облікову політику Компанії щодо фінансових зобов'язань. Група рекласифікувала всі свої фінансові активи з категорії кредитів і дебіторської заборгованості у фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю.

Компанія не визнала жодних фінансових активів у інших категоріях.

(ii) Знецінення фінансових активів

МСФЗ 9 замінив модель понесені збитки в МСБО 39 на модель очікувані кредитні збитки (ОКЗ). Нова модель знецінення застосовується до фінансових активів, оцінених за амортизованою вартістю, контрактних активів та боргових інвестицій на, що включені в

категорію FVOCI, але не до інвестицій в інструменти власного капіталу. Відповідно до МСФЗ 9, кредитні збитки визнаються раніше, ніж згідно з МСБО 39.

Що стосується активів, що належать до моделі знецінення МСФЗ 9, зазвичай, очікується, що втрати від знецінення збільшаться та стануть більш мінливими. Компанія визначила, що застосування вимог щодо знецінення МСФЗ 9 з 1 січня 2018 року не призвело до додаткового резерву на зменшення корисності на цю дату.

(iii) *Перехід на нові стандарти*

Зміни в обліковій політиці, спричинені застосуванням МСФЗ 9, обмінювались ретроспективно, використовуючи метод кумулятивного ефекту, але не мали впливу на залишки на початок періоду.

6. Порівнювальні дані

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2018 року, керівництво Компанії змінило класифікацію комісійних зборів за продаж природного газу з вартості продажу на витрати на реалізацію на доставку. Порівняльну інформацію за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, було перекласифіковане на узгодженість, що призвело до зниження собівартості реалізованих товарів та збільшення витрат на дистрибуцію на 3,780 тис. грн.

7. Дохід

Дохід за роки, що закінчилися 31 грудня, представлений наступним чином:

(у тисячах гривень)	2018	2017
Природний газ	11,739,793	5,140,351
Електроенергія	261,996	64,777
Аміак	-	131,324
Інші товари та послуги	52,962	-
Всього доходів	12,054,751	5,336,452

У 2018 році компанія реалізувала 1,378 тис. куб. м. природного газу (2017: 753 тис. куб. м). Приблизно 98% доходів Компанії здійснюється в Україні, а решта населення припадає на інші країни.

У ході звичайної діяльності Компанія здійснює операції з купівлі-продажу з метою обміну природним газом у різних місцях, щоб виконати зобов'язання компанії перед клієнтами, зменшити транспортні витрати, витрати на закачку/викачку газу та задовольнити негайні потреби в запасах. Відповідно до облікової політики Компанії, дохід не визнається щодо негрошових обмінних операцій із товарами, що мають аналогічний характер та вартість. Керівництво Компанії застосовує професійне судження, щоб визначити, чи є кожна конкретна операція обміном або транзакцією, яка приносить дохід. Приймаючи це рішення, керівництво враховує, чи природний газ за відповідними договорами купівлі та продажу є одного типу та якості, а також, чи пройшов час між передачею та отриманням відповідного природного газу, а також інші індикатори, що можуть свідчити про те, що суть операції - це негрошовий обмін подібними товарами. У 2018 році сума обмінних операцій із залученням природного газу склала 594,207 тис. грн (у 2017 році: 135,847 тис. грн.).

8. Операційні витрати

Операційні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

(а) Загальногосподарські адміністративні витрати

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Заробітна плата та відповідні нарахування	218,802	8,762
Резерв невикористаних відпусток	19,780	177
Банківські комісії	5,415	5,727
Юридичні, аудиторські та інші професійні послуги	9,098	1,975
Оренда	2,623	849
Знос та амортизація	405	208
Інше	4,558	556
	260,681	18,254

Операції з пов'язаними сторонами розкриті у Примітці 26.

(б) Витрати на реалізацію та доставку

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Заробітна плата та відповідні нарахування	8,494	8,090
Комісійні збори за продаж природного газу	6,983	3,780
Реклама	764	355
Резерв невикористаних відпусток	311	191
Інше	910	444
	17,462	12,860

(в) Витрати на користь працівників

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Бонуси персоналу	216,229	13,467
Резерв невикористаних відпусток	20,091	368
Заробітна плата	9,285	2,860
Внески на соціальне страхування	1,782	525
	247,387	17,220

Операції з пов'язаними сторонами розкриті у Примітці 26.

(г) Інші операційні витрати

Інші операційні витрати в основному представлені штрафами, нарахованими іноземними постачальниками природного газу в сумі 42 567 тис. грн. (31 грудня 2017 року: нуль) за законтракований але недобраний обсяг.

9. Чисті фінансові витрати

(у тисячах гривень)	2018	2017
Фінансовий дохід		
Доходи по відсотках	22,229	2,215
Чисті прибутки від курсових різниць	11,661	-
	33,890	2,215
Фінансові витрати		
Чисті збитки від курсових різниць	-	48,898
Витрати по відсотках	46,140	15,829
Фінансові витрати на обслуговування банківських гарантій	7,815	5,421
Інші фінансові витрати	-	265
Всього фінансових витрат	53,955	70,413
Чисті фінансові витрати, визнані в складі прибутку або збитку	20,065	68,198

10. Податок на прибуток

(а) Суми визнані в складі прибутків або збитків

Ставка податку на прибуток у 2018 та 2017 роках становила 18%.

(у тисячах гривень)	2018	2017
Поточні витрати з податку на прибуток	23,420	3,382
Відстрочений податковий (прибуток)/збиток	(21,783)	29,669
Всього витрат з податку на прибуток	1,637	33,051

(б) Узгодження чинної ставки оподаткування

Різниця між загальною очікуваною сумою витрат з податку на прибуток, підрахованою із застосуванням діючої ставки оподаткування до прибутку перед оподаткуванням, і фактичною сумою витрат з податку на прибуток представлена наступним чином:

(у тисячах гривень)	2018	%	2017	%
Прибуток до оподаткування	10,385	100%	180,519	100%
Витрати з податку на прибуток згідно з чинною ставкою	1,869	18%	32,493	18%
Переоцінка тимчасових різниць	(276)	(2%)	-	0%
Витрати, що неможливо віднести до податкових витрат	44	0%	558	0%
Фактичні витрати з податку на прибуток	1,637	16%	33,051	18%

(в) Визнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться наступним чином:

	Активи		Зобов'язання		Нетто	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
<i>(у тисячах гривень)</i>						
Основні засоби	-	-	(10)	(1)	(10)	(1)
Запаси	-	-	(9,412)	(29,488)	(9,412)	(29,488)
Кредити та позики	-	-	-	(1,419)	-	(1,419)
Торгова та інша кредиторська заборгованість	21	-	-	(276)	21	(276)
Податкові активи/(зобов'язання)	21	-	(9,422)	(31,184)	(9,401)	(31,184)
Залік податку	(21)	-	21	-	-	-
Чисті податкові зобов'язання	-	-	(9,401)	(31,184)	(9,401)	(31,184)

(г) Зміни визнаних тимчасових різниць за рік, що закінчився 31 грудня 2018р.

	Визнані у складі прибутку або збитку		Визнані безпосередньо в капіталі	
	1 січня 2018	31 грудня 2018	1 січня 2018	31 грудня 2018
<i>(у тисячах гривень)</i>				
Основні засоби	(1)	(9)	-	(10)
Запаси	(29,488)	20,076	-	(9,412)
Кредити та позики	(1,419)	1,419	-	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	(276)	297	-	21
	(31,184)	21,783	-	(9,401)

11. Відкоригований прибуток до сплати податків, процентів, зносу та амортизації (ЕВІТДА)

Керівництво Компанії розкриває інформацію про показник ефективності ЕВІТДА, оскільки цей показник відстежується на рівні Групи, так як вважається, що ця величина є показником оцінки фінансових результатів діяльності Групи. ЕВІТДА розраховується шляхом коригування чистого результату операційної діяльності за рік на вплив зносу та амортизації, а також бонусів керівництву.

ЕВІТДА не є встановленим показником для оцінки фінансових результатів відповідно до МСФЗ. Показник, визначений Компанією може не бути зіставним з подібними показниками результативності, визначеними та розкритими іншим суб'єктами господарювання.

ЕВІТДА за роки, що закінчились 31 грудня, представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітка	2018	2017
Результат операційної діяльності		30,450	248,717
Скориговано на:			
- Знос та амортизацію	8(a)	405	208
- Бонуси керівництву		207,287	2,240
ЕВІТДА		238,142	251,165

12. Банківські депозити

У 2018 році згідно з договорами покупки з постачальниками природного газу та постачальником послуг з транспортування природного газу - державним оператором української газотранспортної системи Укртрансгаз, Компанія отримала банківські гарантії від вітчизняного українського банку. Станом на 31 грудня 2018 року Компанія розмістила грошові депозити, обмежені у використанні, в розмірі 2,280 тис. грн. як заставу для цих гарантії. Ці депозити закінчуються у червні 2019 року та мають відсоткову ставку в 16% річних, і не є знеціненими.

Станом на 31 грудня 2017 року банківські депозити на суму 11, 799 тис. грн представлені довгостроковими депозитами, які погашаються у січні 2019 року та нараховують відсотки у розмірі 3% річних. Ці банківські депозити передані в заставу за кредитами та позиками (див. Примітку 20(в)).

13. Запаси

Запаси за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Природний газ для перепродажу	764,347	1,032,779
Інше	195	104
	764,542	1,032,883

За роки, що закінчилися 31 грудня 2018 р. та 31 грудня 2017 р., списання запасів до чистої вартості реалізації або сторнування запасів не здійснювалось.

14. Торгова та інша дебіторська заборгованість

Торгова та інша дебіторська заборгованість за роки, що закінчилися 31 грудня, представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Торгова дебіторська заборгованість	1,512,877	170,407
Дебіторська заборгованість за договором про перевення боргу (Примітка 25 (в))	-	22,059
Інша дебіторська заборгованість	15,668	750
	1,528,545	193 216

Схильність Компанії до кредитного ризику та збитків від знецінення, пов'язаних з торговою та іншою дебіторською заборгованістю, розкрито в примітці 23(б)(ii).

15. Аванси видані

Аванси видані за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Аванси видані за запаси	341,785	320,199
Аванси видані за послуги	47,883	20,058
Інше	-	5
	389,668	340,262

16. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти за роки, що закінчилися 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року, представлені готівкою, що зберігається на рахунках у вітчизняних банків.

Станом на 31 грудня 2018 року до грошових коштів та їх еквівалентів належить залишок у розмірі 424,075 тис. гривень, що зберігається у вітчизняних банках державної власності, та не є знеціненими або простроченими кредитами (31 грудня 2017 року: 38,415 тис. грн.). Відповідно до рейтингу Moody's, станом на 31 грудня 2018 року цей банк оцінюється як Саа1 (31 грудня 2017 року: Саа2). Знецінення грошових коштів та їх еквівалентів визначається на основі очікуваних кредитних збитків на 12 місяців і відображає короткі строки погашення таких інструментів. Компанія вважає, що її грошові кошти та їх еквіваленти мають низький кредитний ризик на основі зовнішнього кредитного рейтингу своїх банків. Отже, резерви під знецінення не визнавалися, оскільки суми таких резервів не є суттєві.

17. Грошові кошти з обмеженим правом використання

Станом на 31 грудня 2018 року грошові кошти на суму 29,922 тис. грн. (31 грудня 2017 року: нуль) розміщені на рахунку Державної казначейської служби України. Відповідно до законодавчих вимог, такі кошти можуть витрачатися лише для розрахунків з оптовими постачальниками природного газу та електроенергії та для сплати податків і зборів, тому, по суті, обмежені у використанні.

Станом на 31 грудня 2018 року грошові кошти в сумі 29,116 тис. грн. (31 грудня 2017 року: нуль) розміщені на поточному рахунку та передані в заставу під кредити та позики (див. Примітку 20(в)).

Компанія вважає, що залишки грошових коштів, з обмеженим правом використання, мають низький кредитний ризик і не є знецінені.

У 2017 році, згідно з договором постачання з державним оператором української газотранспортної системи Укртрансгаз, Компанія уклала гарантійний договір з вітчизняним українським банком. Згідно з умовами угоди, для забезпечення гарантійного договору було відкрито готівковий рахунок, з обмеженим правом використання. Відповідно, такі залишки грошових коштів представлені як залишки грошових коштів у цій фінансовій звітності. Для цілей звітів про рух грошових коштів рух грошових коштів, з обмеженим правом використання, включається до операційної діяльності, оскільки вони є частиною оборотних коштів. Строк погашення гарантії - грудень 2018 року.

18. Власний капітал

(а) Статутний капітал

Учасники товариства з обмеженою відповідальністю мають право приймати участь в голосуванні, розподілі прибутку та права на погашення капіталу пропорційно розміру їх внеску до статутного капіталу, включаючи право одностороннього зняття своєї частки активів Компанії.

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року статутний капітал становить 100 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року Компанія знаходиться у 100% власності «ERU Corporation» (США), яка є безпосередньою материнською компанією. Кінцевою материнською компанією є ERU Management Services LLC (США).

Кінцевими бенефіціарними власниками Компанії є двоє фізичних осіб (31 грудня 2017 року: грн.).

У відсотках	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Дейл Перрі	51.00%	33.33%
Ярослав Мудрий	49.00%	33.33%
Андрій Фаворов	-	33.34%
	100%	100%

Жоден з цих осіб не має повноважень керувати операціями Компанії на власний розсуд та за власною вигодою, в односторонньому порядку.

(а) Нерозподілені прибутки

Відповідно до українського законодавства, суб'єкти господарювання можуть розподіляти всі статутні прибутки у вигляді дивідендів або передавати їх до резервів, що передбачено їхніми статутами. Подальше використання сум, перерахованих до резервів, може бути юридично обмеженим; суми, передані до резервів, як правило, повинні використовуватися для цілей, визначених під час здійснення переказу. Розподіл прибутку Компанії, оголошується, в основному, тільки із сум поточного або нерозподіленого прибутку, відображеного у фінансовій звітності згідно з П(С)БО, а не із сум, раніше перерахованих до резервів.

Нерозподілений прибуток, представлений у цій фінансовій звітності, включає певні коригування, які є доцільними для подання фінансового стану Компанії відповідно до МСФЗ. Відповідно, нерозподілений прибуток, включений до звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року, не відображає суми розподілених резервів, доступних учасникам до розподілення.

(б) Додатковий капітал

Додатковий капітал, представлений у цій фінансовій звітності, включає різниці, які виникли при первинному визнанні фінансових інструментів, отриманих від пов'язаних сторін або наданих пов'язаним сторонам, які діють у якості власників.

При первісному визнанні різниця між сумою позики, отриманою від власників, та її справедливою вартістю (розрахована з посиланням на поточні ринкові ставки, що склалися за аналогічними інструментами) трактується як внесок у власний капітал для Компанії, що представляє подальшу інвестицію власників та включається в додатковий внесений капітал. Такий самий обліковий метод застосовується до результатів будь-яких модифікацій існуючих фінансових інструментів від власників або підпорядкованих ним структур, якщо будь-які такі зміни відрізняються від ринкових умов.

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2017 року, Компанія отримала безвідсотковий кредит від пов'язаної сторони - Приватного підприємства «ЕРУ Трейдінг», представленого як позика вітчизняної нефінансової установи. При первісному визнанні позика була визнана за справедливою вартістю, визначеною керівництвом, використовуючи ринкову процентну ставку за аналогічними фінансовими інструментами 15,5%. Різниця між номінальною сумою та справедливою вартістю при первісному визнанні 6,900 тис. грн., за вирахуванням відстроченого податкового ефекту 1,515 тис. грн., визнана як додатковий капітал безпосередньо у звіті про зміни власного капіталу (Примітка 20(б))

19. Управління капіталом

Компанія не має формальної політики управління капіталом, однак управлінський персонал намагається зберегти достатній рівень капіталу для задоволення операційних та стратегічних потреб Компанії та належної довіри з боку учасників ринку. Це досягається завдяки ефективному управлінню грошовими коштами, постійному моніторингу доходів Компанії та ЕВІТДА / прибутку, а також довгострокових інвестиційних планів, які в основному фінансуються операційними грошовими потоками Компанії. Вживаючи таких заходів,

Компанія намагається досягти стабільне зростання прибутків. У підході Компанії до управління капіталом протягом року не було змін.

20. Кредити та позики

У цій примітці представлена інформація про контрактні строки та умови кредитів та позик, які оцінюються за амортизованою вартістю. Більш детальна інформація про процентний, валютний та ризик ліквідності Компанії викладена у Примітці 23.

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Поточні зобов'язання		
Позики від іноземних нефінансових установ	221,506	224,538
Позики від національних фінансових та нефінансових установ	107,693	50,840
Безпроцентні позики від вітчизняних нефінансових установ	196,344	53,849
Безпроцентні позики від акціонерів	74,070	-
Відсотки до сплати	31,172	11,449
	630,785	340,676

(а) Умови та строки погашення заборгованості

Умови та строки погашення отриманих кредитів та позик представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валюта	Відсоткова ставка	Рік погашення	Балансова вартість станом на 31 грудня 2018 р.
Позики від іноземних нефінансових установ	Долар	4.0%	2019	221,506
Позики від національних нефінансових установ	Гривня	22.5%	2019	59,693
Позики від національних нефінансових установ	Гривня	22.0%	2019	44,000
Позики від національних нефінансових установ	Гривня	18.5%	2019	4,000
Безпроцентні позики	Гривня	0.0%	2019	102,000
Безпроцентні позики	Гривня	0.0%	На вимогу	168,414
Відсотки до сплати	Гривня		2019	31,172
Всього процентних зобов'язань				630,785

<i>(у тисячах гривень)</i>	Валюта	Відсоткова ставка	Рік погашення	Балансова вартість станом на 31 грудня 2017 р.
Позики від іноземних нефінансових установ	Долар	9.8%	2018	224,538
Позики від національних нефінансових установ	Гривня	15.5%	2018	53,849
Позики від національних нефінансових установ	Гривня	20.0%	2018	34,000
Позики від національних нефінансових установ	Долар	8.5%	2018	16,840
Відсотки до сплати	Гривня		2018	11,449
Всього процентних зобов'язань				340,676

(б) Первісне визнання позик та кредитів

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2017 року, Компанія отримала безвідсотковий кредит від пов'язаної сторони - Приватного підприємства «ЕРУ Трейдінг», представленого як позика вітчизняної нефінансової установи. При первісному визнанні позика була визнана за справедливою вартістю, визначеною керівництвом, використовуючи ринкову процентну ставку за аналогічними фінансовими інструментами 15,5%. Різниця між номінальною сумою та справедливою вартістю при первісному визнанні 6,900 тис. грн., за вирахуванням відстроченого податкового ефекту 1,515 тис. грн., визнана як додатковий капітал безпосередньо у звіті про зміни власного капіталу (Примітка 20(б))

(в) Забезпечення

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітки	2018	2017
Грошові кошти, з обмеженим правом використання	17	29,116	-
Банківські депозити	12	2,280	11,799
Майбутні надходження від договорів купівлі-продажу		-	50,000
		31,396	61,799

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2018 року, Компанія уклала договір про кредитну лінію на суму 500,000 тис. грн. Станом на 31 грудня 2018 року за цією угодою жодні кошти не були зняті. Ця кредитна лінія забезпечується доходами від майбутніх продажів.

Станом на 31 грудня 2017 року у Компанії була невивбрана кредитна лінія на суму 34,000 тис. грн, термін погашення якої складав 30 березня 2018 року. Ця кредитна лінія забезпечувалась доходами від майбутніх продажів у розмірі 50,000 тис. грн. та товарно-матеріальними запасами пов'язаної сторони на суму 10,065 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2017 року у Компанії була невивбрана кредитна лінія на суму 16,840 тис. грн., яка закінчувалась у січні 2018 року. Бенефіціари Компанії виступали поручителями за цим кредитним інструментом.

(а) Розкриття інформації про грошові потоки від фінансової діяльності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Зобов'язання	
	2018	2017
Сальдо на 1 січня 2018 р.	340,676	100
Зміни грошових коштів від фінансової діяльності		
Надходження від позик та кредитів	2,055,764	1,321,837
Погашення кредитів	(1,788,758)	(1,002,682)
Усього змін грошових коштів від фінансової діяльності	267,006	319,155
Вплив зміни валютних курсів	(4,845)	18,749

Інші зміни

Відсотки нараховані	46,140	15,829
Відсотки сплачені	(18,191)	(4,742)
Безготівкові рухи	-	(8,415)
Усього інших змін у зобов'язаннях	27,949	2,672
Сальдо на 31 грудня 2018 р.	630,785	340,676

21. Торгова та інша кредиторська заборгованість

(у тисячах гривень)	Примітки	2018	2017
Торгова кредиторська заборгованість		1,639,983	524,382
Заробітна плата та відповідні нарахування до сплати		112,769	4,798
Резерв на невикористану відпустку		20,459	368
Нарахування за професійні послуги		-	1,536
Кредиторська заборгованість за переказ боргу	26(с)	-	88,748
Інша кредиторська заборгованість за договором про повернення боргу та нараховані витрати		2,543	862
		<u>1,775,754</u>	<u>620,694</u>

Більш детальна інформація про ризик ліквідності викладена у Примітці 23.

22. Зобов'язання за контрактами

Станом на 31 грудня 2018 року зобов'язання за контрактами представлені авансовими платежами, отриманими від вітчизняних та закордонних покупців за постачання природного газу, що, як очікується, відбудеться протягом наступного року. Зобов'язання за контрактами у розмірі 629,522 тис. грн., що були визнані на початок періоду, були визнана у складі доходів за період, що закінчився 31 грудня 2018 року.

23. Справедлива вартість та управління фінансовими ризиками

(а) Загальна інформація

У зв'язку з використанням фінансових інструментів у Компанії виникають такі ризики:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація про рівень зазначених ризиків Компанії, про цілі, політики та процеси оцінки і управління ризиками, а також про управління капіталом. Більш детальна кількісна інформація розкрита у відповідних примітках до цієї фінансової звітності.

Система управління ризиками

Управлінський персонал несе загальну відповідальність за створення структури управління ризиками і здійснення нагляду за нею.

Політики управління ризиками розробляються з метою виявлення і аналізу ризиків, з якими стикається Компанія, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю за ними, моніторингу ризиків і дотримання лімітів. Політики і системи управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов і діяльності Компанії.

(б) Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії в результаті невиконання клієнтом або контрагентом за фінансовим інструментом своїх зобов'язань за договором.

(і) Вплив кредитного ризику

Максимальна сума кредитного ризику представлена балансовою вартістю кожного фінансового активу у звіті про фінансовий стан.

(ii) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Управлінський персонал не має офіційно затвердженої кредитної політики стосовно клієнтів; рівень кредитного ризику затверджується і постійно контролюється індивідуально стосовно всіх значних клієнтів.

Компанія не вимагає застави по торговій та іншій дебіторській заборгованості. Компанія створює резерв на покриття збитків від зменшення корисності, який являє собою її оцінку понесених збитків від дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги, передоплат, інших активів та отриманих векселів. Основні компоненти цього резерву включають компонент індивідуального збитку, який відноситься до заборгованості, що є значною індивідуально.

Максимальна сума кредитного ризику, що виникає на торговій та іншій дебіторській заборгованості за видами контрагентів на звітні дати представлена натупним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Кінцеві споживачі	920,963	178,912
Оптові покупці (трейдери)	607,582	14,304
	1,528,545	193,216

Найбільш вагомим клієнтом Компанії, є вітчизняний кінцевий замовник - державний оператор української газотранспортної системи ПАТ «Укртрансгаз». На 31 грудня 2018 року на нього припадає 608,870 тис. грн. торгової та іншої дебіторської заборгованості (2017 рік: нуль). Цей баланс повинен бути погашений протягом 60 днів, а решта дебіторської заборгованості за комерційними та іншими рахунками повинна бути погашена протягом 30 днів.

Станом на 31 грудня 2017 року на найбільш вагомому клієнта Компанії, вітчизняного кінцевого споживача, припадає 60,840 тис. грн. від балансової суми торгової та іншої дебіторської заборгованості. Цей баланс повинен бути погашений протягом 90 днів, а решта дебіторської заборгованості за комерційними та іншими рахунками повинна бути погашена протягом 30 днів.

Дохід від основного замовника Компанії, ПАТ «Укртрансгаз», становить 21% та 28% загального доходу у 2018 та 2017 роках відповідно. Жоден інший клієнт не складає більше 10% від суми загального доходу Компанії.

На звітні дати торгова та інша дебіторська заборгованість за строками виникнення представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2018			31 грудня 2017		
	Балансова вартість	Змен- шення корис- ності	Балансова вартість	Змен- шення корис- ності	Балан- сова вартість	Змен- шення корис- ності
Не прострочена та не знецінена дебіторська заборгованість	1,311,196	-	1,311,196	189,482	-	189,482
Прострочена дебіторська заборгованість	217,349	-	306,145	3,734	-	3,734
Прострочена дебіторська заборгованість на 1-30 днів	49,020	-	49,020	3,414	-	3,414
Прострочена дебіторська заборгованість на 31-90 днів	167,091	-	167,091	-	-	-
Прострочена дебіторська заборгованість на більш ніж 90 днів	1,238	-	1,238	320	-	320
Усього торгової та іншої дебіторської заборгованості	1,528,545	-	1,528,545	193,216	-	193,216

Дебіторська заборгованість, що прострочена на понад 90 днів, представлена численними індивідуальними дебіторськими заборгованостями від внутрішніх споживачів. Ці фінансові активи були віднесені до категорії кредитоспроможних (не в ситуації дефолту), оскільки Компанія спростувала це припущення, ґрунтуючись на історичній платіжній поведінці та аналізі кредитного ризику клієнтів. Більшість клієнтів, де існують випадки прострочки на 1 - 90 днів, мають більше 1 року історії торгівлі з Компанією.

Ґрунтуючись на історії платежів і результатах детального аналізу кредитного ризику покупців, управлінський персонал Компанії вважає, що прострочені оплати не знецінені і будуть отримані в повному обсязі.

Для детального переліку обставин, що розглядаються Компанією для оцінки фінансового активу як знеціненого, див Примітку 29(у)(і).

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності полягає у тому, що Компанія не буде мати можливості виконати свої фінансові зобов'язання в належні строки. Підхід Компанії до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і в надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків чи ризику нанесення шкоди репутації Компанії.

Далі наведені договірні строки погашення фінансових зобов'язань, включаючи розрахункові відсоткові платежі. Не очікується, що грошові потоки, що включаються до аналізу строків погашення, можуть відбуватися значно раніше або у інших сумах.

(у тисячах гривень)

	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	На вимогу	До одного року	Від 1 до 5 років
31 грудня 2018 р.					
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>					
Кредити на позики	630,785	641,656	168,414	473,242	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	1,642,526	1,642,526	-	1,642,526	-
	2,273,311	2,284,182	168,414	2,115,838	-
31 грудня 2017					
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>					
Кредити на позики	340,676	356,344	11,449	344,894	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	615,528	615,528	-	615,528	-
	956,204	971,872	11,449	960,422	-

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, таких як валютні курси, процентні ставки і вартість цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Компанії. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності. Нижче представлено схильність компанії до зазначених ринкових ризиків.

(i) Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з продажами та закупками, кредитами та позиками, деномінованими в іноземних валютах. Валютами, в яких, головним чином, деноміновані ці операції, є долари США та євро.

Рівень валютного ризику Компанії представлений у таблиці на основі балансової вартості:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018		2017	
	USD	EUR	USD	EUR
Банківські депозити	-	-	-	11,799
Грошові кошти та їх еквіваленти	3	10,536	3	1,283
Торгова та інша дебіторська заборгованість	-	109,353	-	9,224
Торгова та інша кредиторська заборгованість	(7,440)	(716,577)	(3,985)	(195,382)
Кредити та позики	(221,506)	-	(241,378)	-
Чиста сума	(228,943)	(596,688)	(245,360)	(173,076)

Аналіз чутливості

Зміна обмінних курсів гривні, як зазначено нижче, відносно долара США та євро на звітні дати, призвело б зменшення/збільшення прибутку та капіталу Компанії на суми, представлені нижче. Цей аналіз ґрунтується на відхиленнях курсу іноземної валюти, які Компанія вважала розумно можливою на кінець кожного звітного періоду. Аналіз передбачає, що всі інші перешкоди, зокрема процентні ставки, залишаються незмінними.

<i>Вплив у тисячах гривень</i>	Зміна курсів валют		Вплив на чистий прибуток та капітал	
	Зростання	Зменшення	Зменшення	Збільшення
31 грудня 2018 р.				
Долар США	10%	-10%	(18,773)	18,773
Євро	10%	-10%	(48,928)	48,928
Усього			(67,702)	67,702
31 грудня 2017 р.				
Долар США	10%	-10%	(20,120)	20,120
Євро	10%	-10%	(14,192)	14,192
Усього			(34,312)	34,312

(ii) Процентний ризик

Зміни процентних ставок впливають насамперед на кредити та позики, змінюючи їх справедливую вартість (борги з фіксованою ставкою) або їх майбутні грошові потоки (борги зі змінною ставкою). Керівництво не має офіційної політики щодо визначення граничної схильності Компанії до фіксованих або змінних ставок. Однак під час залучення нових кредитів чи позик керівництво використовує своє судження для того, щоб визначити чи фіксована або змінна ставка буде сприятливішою для Компанії протягом очікуваного періоду до погашення. Інформація про терміни погашення та процентні ставки за кредитами та позиками (усі, що несуть фіксовані ставки) розкрита в Примітці 20(а).

Компанія не відображає в обліку фінансові активи та зобов'язання за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, або фінансові активи та зобов'язання, наявні для продажу, по яких встановлені фіксовані ставки. Отже, зміна процентних ставок на звітну дату не вплинула б на прибуток або збиток чи на власний капітал.

(г) Справедлива вартість

Розрахункова справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань була визначена із застосуванням існуючої ринкової інформації та належних методологій оцінки вартості. Однак для оцінки справедливої вартості необхідно суттєвим чином проаналізувати ринкові дані. Отже, розрахункова справедлива вартість не обов'язково вказує суми, які могли б бути отримані на ринку у даний час. Використання різних припущень стосовно ринку та/або методологій оцінки може мати суттєвий вплив на розрахункову справедливую вартість.

Розрахункова справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань визначається за допомогою методології дисконтованих грошових потоків та інших відповідних методологій оцінки на кінець року і не відображає справедливую вартість цих інструментів на дату підготовки або розповсюдження цієї фінансової звітності. Ці розрахунки не відображають ніяких премій або дисконтів, що можуть виникнути внаслідок пропозиції на продаж одночасно всієї суми певного фінансового інструмента. Оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо очікуваних у майбутньому грошових потоків, поточних економічних умов, характеристик ризику різних фінансових інструментів та інших факторів.

Керівництво Компанії вважає, що справедлива вартість всіх фінансових активів та зобов'язань несуттєво відрізняється від їх балансової вартості станом на 31 грудня 2018 р. та 31 грудня 2017 р.

24. Операційна оренда

(а) Оренда в якості орендаря

Компанія орендує офісні будівлі та транспортні засоби за операційною орендою. Оренда зазвичай заключається на початковий період від одного до трьох років, з можливістю поновлення оренди після цієї дати. Орендні платежі зазвичай збільшуються щорічно для відображення ринкової оренди. Право власності на орендовані об'єкти не переходить до Компанії. Оплата орендної плати збільшується до ринкової оренди через регулярні проміжки часу, і Компанія не має вигоди у залишковій вартості; об'єктом оренди було визначено, що фактично всі ризики та вигоди орендованих об'єктів покладаються на орендодавця. Таким чином, Компанія визначила, що оренда є операційною орендою.

На 31 грудня майбутні мінімальні лізингові платежі за орендою, які не можна скасувати, підлягали сплаті наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018	2017
Менше одного року	2,857	1,738
Від одного до п'яти років	1,838	-
Більше п'яти років	-	-
	4,695	1,738

25. Умовні зобов'язання

(а) Українська система оподаткування

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні і тому має відповідати вимогам українського податкового законодавства. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється, може застосовуватися ретроспективно, мати різну інтерпретацію, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у тлумаченні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями та між Національним банком України і Міністерством фінансів. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно із законодавством уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податкова звітність за рік підлягає податковій перевірці

протягом наступних трьох календарних років, але за деяких обставин такий період може бути подовжений.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики в Україні, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування. Управлінський персонал вважає, виходячи зі свого тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, що податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть інакше тлумачити зазначені вище положення, і, якщо вони зможуть довести обґрунтованість своїх тлумачень, виконання їх рішень може суттєво вплинути на цю фінансову звітність.

(б) Судові процеси

У ході звичайної діяльності Компанія залучається до різних судових процесів. На думку управлінського персоналу, результати цих процесів не вплинуть суттєво на фінансову звітність Компанії.

26. Операції з пов'язаними сторонами

(а) Материнська та безпосередня контролююча сторона

Учасники та бенефіціари Компанії розкриваються в Примітці 18.

Ні кінцева материнська компанія, ні проміжні материнські компанії не складають консолідовану фінансову звітність, доступну для публічного використання.

(б) Операції з основним управлінським персоналом

(і) Винагорода основному управлінському персоналу

Основна винагорода управлінському персоналу за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, становить 212,422 тис. грн. (2017 р.: 7,654 тис. грн.). Винагорода керівництву включає заробітну плату, що виплачується готівкою, премії та короткострокові виплати працівникам. До ключового управлінського персоналу належать генеральний директор, начальник управління фінансів та комерційний директор.

(в) Інші операції з пов'язаними сторонами

<i>(у тисячах гривень)</i>	Сума транзакцій за 2018 р.	Сума транзакцій за 2017 р.	Залишки за розрахунками станом на	
			31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Купівля природного газу				
Безпосередня материнська компанія	(2,702,766)	(1,759,449)	(4,818)	(158,270)
Суб'єкти під спільним контролем	(178,435)	(1,119,857)	-	(248,719)
Купівля товарів				
Суб'єкти під спільним контролем	-	(129,151)	-	-
Продажі природного газу				
Суб'єкти під спільним контролем	1,827,182	55,178	-	-
Безпосередня материнська компанія	108,326	-	107,263	-
Продажі товарів				
Безпосередня материнська компанія	-	131,324	-	-
Предоплати				
Безпосередня материнська компанія			337,488	313,677

(у тисячах гривень)	Сума транзакцій за 2018 р.	Сума транзакцій за 2017 р.	Залишки за розрахунками станом на	
			31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Аванси отримані				
Безпосередня материнська компанія	-	-	(96,657)	(112,767)
Позики				
Безпосередня материнська компанія	-	-	(221,506)	(224,538)
Суб'єкти під спільним контролем	-	-	-	(53,849)
Безвідсоткові позики від акціонера	-	-	(74,070)	-
Зобов'язання по переведенню боргу				
Суб'єкти під спільним контролем	-	-	-	(88,748)

Усі залишки за розрахунками з пов'язаними сторонами, повинні бути погашені протягом одного року з дати звітності. На жоден із залишків не нараховується проценти та не має забезпечення.

Сума транзакцій, представлена в рамках операцій з суб'єктами, що перебувають під загальним контролем за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, включає операції з суб'єктами господарювання, які були включені до Групи до реорганізації (як зазначено в Примітці 1(а)).

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2017 року, Компанія отримала позику від пов'язаної сторони, безпосередньо материнської компанії. Станом на 31 грудня 2018 та 2017 року залишок представлений у кредитах та позиках як позика іноземної нефінансової установи (Примітка 20).

У вересні 2017 року Компанія уклала угоду про передачу боргу, згідно з якою всі ризики та вигоди, пов'язані з дебіторською заборгованістю, передані від пов'язаної сторони за номінальною вартістю. На дату, коли ця фінансова звітність була дозволена до випуску, дебіторська заборгованість за домовленістю про перерахування боргу була погашена в повному обсязі, і Компанія передала ці кошти передавачеві. Для цілей звіту про грошові потоки кошти, отримані в рамках цієї угоди про передачу боргу, представлені у фінансовій діяльності.

27. Події після звітної дати

Після 31 грудня 2018 року не було значних подій, які вимагали б внесення коригування або додаткового розкриття інформації у фінансовій звітності.

28. Основа оцінки

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі історичної вартості.

29. Суттєві облікові політики

Викладена нижче бухгалтерська політика застосовується послідовно у всіх звітних періодах, представлених у цій консолідованій фінансовій звітності, і відповідає політиці попереднього фінансового року, за винятком змін, описаних у Примітці 5.

(а) Виручка

Виручка – Політика, що застосовується з 1 січня 2018 року

Компанія обліковує дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) згідно з МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Компанія визначає договір із замовником як договір між двома або більше сторонами, що створює виконавчі права та обов'язки, коли замовник - це сторона, яка уклала договір з

суб'єктом господарювання щодо отримання товарів чи послуг, які є результатом звичайної діяльності суб'єкта господарювання в обмін на грошові кошти. Виконання прав та обов'язків у договорі - справа закону. Договори Товариства укладаються в письмовій формі. Компанія не має складних механізмів купівлі-продажу, договори клієнтів мають одноосібне зобов'язання щодо виконання, а договори не мають ні змінних, ні у не грошових методів відшкодування.

Компанія визначила, що існує одне зобов'язання до виконання договорів із замовниками щодо продажу товарів. Зобов'язання за цими договорами виконуються, коли товари передаються до конкретної віртуальної точки входу до системи газопередачі, передбаченої контрактами. Немає жодних пунктів, пов'язаних з доставкою та вантажно-розвантажувальною діяльністю, пов'язаної з продажем товарів, а також договір передбачає до / після оплати за товари, що продаються без будь-яких стимулів продажу.

Компанія зробила висновок, що вона є принципалом у всіх своїх доходах, оскільки вона є основним боржником, встановлює ціни, а також наражається на інвентарні та кредитні ризики.

(i) Реалізація природного газу

Дохід від продажу природного газу визнається у прибутку чи збитку в момент часу, коли контроль за товаром передається замовнику.

Показники, що контроль перейшов, оцінюються керівництвом для кожного контракту та включають:

- виникнення у клієнта зобов'язання до оплати;
- фізичне володіння товаром;
- право власності на товарі;
- ризики та вигоди від володіння товаром; та
- прийняття товару.

Дохід вимірюється на основі ціни, зазначеної в договорі з замовником. Компанія визнає дохід, коли передає контроль над товаром клієнту.

Клієнти отримують контроль, коли товар доставлений і прийнятий замовником. Рахунки генеруються в цей момент часу. Рахунки, як правило, виплачуються протягом 30-60 днів. Знижки не надаються.

Контроль передається під час фізичного перетину газом станції обліку газу, пункту обліку газу та газолічильній установці на головній частині магістрального газопроводу.

(ii) Реалізація електроенергії

Компанія експортує електроенергію з серпня 2017 року. Компанія продає електроенергію іноземним споживачам, придбану у ДП "Енергоринок" (оптовий ринок електроенергії), державного монополіста, що займається розподілом електроенергії. Кількість експортованої електроенергії визначається потужністю передачі, купленою Компанією у НПК "Укренерго" на аукціонах транскордонних потужностей (АТП), де Компанія є постійним учасником. Дохід від продажу електроенергії - це вартість одиниць, що постачаються протягом року.

(iii) Реалізація товарів

Дохід оцінюється на основі відшкодування, обіцяного у договорі з замовником, і не враховує сум, зібраних від імені третіх сторін. Компанія визнає дохід, коли передає контроль за продуктом клієнту. Дохід відображається за вирахуванням очікуваних відшкодувань та наданих знижок клієнтам.

Компанія продає товари, використовуючи договори з різними умовами поставки та умовами передачі ризиків та винагород.

Компанія визнає продаж товарів, коли клієнт отримує контроль над ними.

Більшу частину своїх продажів товарів Компанія передає контроль і визнає продаж після того, як товари були передані у розпорядження замовника у вказаному місці, тоді замовник несе відповідальність за всі витрати та ризики, пов'язані з товаром. Пов'язані операції з доставки та вантажно-розвантажувальних робіт відбуваються до того, як контроль за товаром буде переданий замовнику, і не буде визнано жодного окремого зобов'язання до виконання вантажоперевезень та вантажно-розвантажувальних робіт.

Компанія визначила, що існує одне зобов'язання до виконання у договорах із замовниками щодо продажу товарів. Виконання зобов'язань за цими договорами виконується, коли товари відправляються до певного місця, передбаченого контрактами, відповідно до діючих умов.

(iv) Компонент фінансування

Компанія не має жодних договорів, коли період між передачею обіцяних товарів чи послуг замовнику та оплатою замовником перевищує один рік. Отже, використовуючи спрощення практичного характеру, Компанія не коригує обіцяну суму винагороди як наслідок значної фінансової складової, якщо Компанія очікує на момент укладення договору, що період між часом, коли Компанія передасть клієнту обіцяний товар або послугу і коли замовник заплатить за цей товар чи послугу, буде один рік чи менше.

Виручка – Політика, що застосовувалась до 1 січня 2018 року

(v) Реалізація природного газу

Дохід від реалізації природного газу оцінюється за справедливою вартістю отриманої винагороди, за вирахуванням вартості повернення товарів та резервів, торгових знижок та обсягів знижки. Дохід визнається, коли існує переконливий доказ, що суттєві ризики та вигоди від володіння були передані покупцеві, отримання оплати є ймовірним, відповідні витрати та потенційне повернення товарів можуть бути достовірно оцінені, і припинено участь в управлінні проданим товаром, і сума доходу може бути достовірно оцінена.

Компанія прийшла до висновку, що вона є принципалом у всіх своїх домовленостях, оскільки вона є основним дебітором, самостійно встановлює ціни та також несе ризик втрати запасів та кредитний ризик.

Передача ризиків та винагород залежить від індивідуальних умов договору купівлі-продажу та зазвичай відбувається, коли товари фізично переводяться на станції обліку газу, точках вимірювання газу та лічильників газової лінії на лінійній частині магістрального газопроводу.

(vi) Реалізація електроенергії

Компанія експортує електроенергію з серпня 2017 р. Компанія продає електроенергію, яка була куплена на ДП «Енергоринок» (оптовий ринок електроенергії), державної монополії на розподіл електроенергії, іноземним клієнтам. Кількість електроенергії, яка експортується, визначається потужністю передачі, яку компанія придбала від НЕК «Укренерго» на транскордонних аукціонах потужності, де Компанія є постійним учасником. Дохід від продажу електроенергії - це вартість одиниць, що постачаються протягом року, і включає оцінку вартості одиниць, що поставляються клієнтам, між датою їх останнього вимірювання лічильника та кінця року.

(vii) Реалізація товарів

Дохід визнається, коли існують переконливі докази, як правило, у формі укладеної угоди про продаж, що значні ризики та вигоди від володіння були передані покупцеві, можливі відшкодування винагороди, пов'язані витрати та можливі повернення товарів надійно оцінені, відсутня участь в управлінні товарами, а сума доходу може бути достовірно оцінена. Дохід

оцінюється за справедливою вартістю отриманої винагороди, за вирахуванням повернень, торгових знижок та знижок на обсяги закупок.

Момент переходу ризиків та винагород залежить від індивідуальних умов договору купівлі-продажу. Для більшості продажів передача звичайно відбувається, коли товар одержується замовником на складі, переданий перевізнику або завантажується в морське судно, як визначено договором купівлі-продажу.

(б) Фінансові доходи та витрати

До складу фінансових доходів входять процентний дохід по інвестованих коштах і прибуток від курсових різниць. Процентний дохід визнається по мірі нарахування в прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка.

Фінансові витрати включають витрати від курсових різниць, на виплату процентів та витрати по виданим гарантіям.

Прибутки та збитки від курсових різниць по кредитах, позиках та гарантіях відображаються у звітності на нетто-основі як фінансові доходи або як фінансові витрати, залежно від динаміки курсів обміну, що призводить до отримання чистого прибутку або понесення чистого збитку.

(в) Іноземна валюта

Операції в іноземних валютах перераховуються у відповідні функціональні валюти Компанії за курсами обміну, що діють на дати здійснення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, встановленими Національним банком України на цю дату. Прибуток або збиток від курсових різниць по монетарних статтях – це різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою на ефективну процентну ставку і платежі протягом періоду, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованою за курсом обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, які відображаються за справедливою вартістю, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, що діяли на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, які відображаються за первісною вартістю, перераховуються за курсами обміну, що діяли на дату операції.

Курсові різниці, що виникають в результаті перерахування, визнаються у прибутку або збитку, за винятком різниць, що виникають при перерахуванні інструментів капіталу, наявних для продажу, які визнаються в іншому сукупному доході.

На звітні дати курс гривні до основних валют за офіційними курсами НБУ представлений таким чином:

Валюта	31 Грудня 2018	31 Грудня 2017
Євро (EUR)	31.71	33.50
Долар США (USD)	27.68	28.07

(г) Зобов'язання з виплат працівникам

Компанія здійснює відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суму, яка розраховується на основі заробітної плати кожного працівника.

Такі суми відносяться на витрати по мірі відрахування. Сплата єдиного соціального внеску здійснюється в національній валюті шляхом внесення сум єдиного внеску на рахунки Державної фіскальної служби України. Компанія не має інших зобов'язань стосовно пенсійних виплат.

Крім того, зобов'язання визнається сумою, яку очікують виплатити в якості бонусу, якщо в Компанії існує юридичне чи конструктивне зобов'язання сплатити цю суму в результаті минулих послуг, наданих працівником, і зобов'язання можна оцінити достовірно.

(г) Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з поточного та відстроченого податків. Податок на прибуток визнається в прибутку або збитку, за винятком випадків, коли він відноситься до об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі чи в іншому сукупному доході. У такому разі він визнається в іншому сукупному доході або у власному капіталі.

Поточний податок складається з очікуваного податку до сплати або до відшкодування, розрахованого на основі оподатковуваного прибутку або збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або практично введені в дію на звітну дату, і будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні роки.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів і зобов'язань, які використовуються для цілей фінансової звітності, і сумами, які використовуються для цілей оподаткування.

Відстрочений податок не визнається для первісного визнання активів або зобов'язань у операції, яка не є об'єднанням бізнесу, і це не впливає ні на бухгалтерський облік, ні на оподатковуваний прибуток. Відстрочений податок оцінюється за ставками податку, які, як очікується, застосовуватимуться до тимчасових різниць, коли вони будуть використані, на підставі законів, які були прийняті чи суттєво введені до звітної дати.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання компенсуються, якщо існує законне право на компенсацію поточних податкових активів та зобов'язань, і вони стосуються податку на прибуток, що стягуються одним і тим же податковим органом для того самого податкового суб'єкта або різних податкових суб'єктів, але вони мають намір сплачувати поточні податкові зобов'язання та активи на нетто-основі, або їх податкові активи та зобов'язання будуть реалізовані одночасно.

Відстрочений податковий актив визнається за податковими кредитами та тимчасовими різницями, що підлягають вирахуванню, у тій мірі, в якій існує ймовірність того, що майбутні оподатковувані прибутки будуть доступні, за якими вони можуть бути використані.

Відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та зменшуються, коли реалізація відповідної податкової вигоди більше не є ймовірною.

При визначенні розміру поточного і відстроченого податку Компанія враховує вплив невизначених податкових ставок та можливі додаткові податки, штрафи та відстрочені платежі. Компанія вважає, що її нарахування на податкові зобов'язання є достатніми для всіх відкритих податкових років на підставі оцінки багатьох факторів, включаючи тлумачення податкового законодавства та попереднього досвіду. Ця оцінка залежить від оцінок та припущень і може включати низку судових рішень про майбутні події. Нова інформація може стати доступною, що призводить до зміни Компанії суджень щодо адекватності існуючих податкових зобов'язань; такі зміни податкових зобов'язань впливатимуть на податкові витрати у період, коли ці зміни буде впроваджено.

(д) Запаси

Запаси відображаються за меншою з двох вартостей: за фактичною вартістю чи за чистою вартістю реалізації. Собівартість запасів визначається за методом first-in first-out та включає витрати на придбання запасів, витрати на виробництво або переробку, а також інші витрати на їх доставку до теперішнього місцезнаходження і приведення їх у стан, придатний для використання.

Чистою вартістю реалізації є розрахункова вартість продажу в ході звичайної діяльності, за вирахуванням розрахункових витрат на завершення та збут.

(е) Аванси видані

Аванси видані відображаються за собівартістю за вирахуванням збитків від знецінення..

(є) Основні засоби

(і) Визнання та оцінка

Основні засоби оцінюються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

Вартість придбання включає витрати, що безпосередньо відносяться до придбання активу. Вартість активів, створених за рахунок власних коштів, включає вартість матеріалів, заробітну плату основних робітників та будь-які інші витрати, безпосередньо пов'язані з приведенням активу у робочий стан для його використання за призначенням, а також витрати на демонтаж та вивезення відповідних об'єктів, витрати на проведення робіт з відновлення території, на якій вони знаходилися, та капіталізовані витрати на позики. Вартість придбаного програмного забезпечення, що є невід'ємною частиною функціональних характеристик відповідного обладнання, капіталізується у складі вартості такого обладнання.

Якщо частини одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці (суттєві компоненти) основних засобів.

Будь-які прибутки або збитки від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від її вибуття з її балансовою вартістю та визнаються за нетто основі за рядками «Інші доходи» або «Інші витрати» у складі прибутку або збитку.

(іі) Подальші витрати

Витрати, понесені на заміну частини одиниці основних засобів, визнаються у балансовій вартості такої одиниці, якщо існує ймовірність того, що така частина принесе Компанії майбутні економічні вигоди, а її вартість може бути достовірно оцінена. При цьому припиняється визнання балансової вартості заміненої частини.

Витрати на поточне обслуговування основних засобів визнаються у складі прибутку або збитку за період, в якому вони були понесені.

(ііі) Знос

Знос визнається у прибутку або збитку за прямолінійним методом протягом оцінених строків корисного використання кожного компонента одиниці основних засобів. Знос орендованих активів нараховується протягом меншого з двох строків: строку їх корисного використання або строку оренди, крім випадків, коли можна обґрунтовано вважати, що Компанія отримає право власності до кінця строку оренди. Знос нараховується з дати, коли актив вже готовий до використання.

Строки корисного використання основних засобів є такими:

Комп'ютери та офісне обладнання	2 роки
Транспортні засоби	5 років

Методи нарахування зносу, строки корисного використання і ліквідаційна вартість переглядаються на кожну звітну дату і, якщо це необхідно, коригуються.

(ж) Фінансові інструменти

Дебіторська заборгованість визнається в момент виникнення. Усі інші фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються, в момент коли Компанія стає стороною договірних положень цього інструменту.

Фінансовий актив (за винятком випадків, коли це дебіторська заборгованість без суттєвого компоненту фінансування) або фінансове зобов'язання спочатку оцінюється за справедливою вартістю плюс для статей, що не належить до категорії FVTPL, транзакційні витрати, які безпосередньо відносяться до його придбання або випуску. Дебіторська заборгованість без суттєвого компоненту фінансування спочатку оцінюється за ціною угоди на момент виникнення.

(i) Непохідні фінансові активи та зобов'язання – визнання та припинення визнання

Фінансові активи та зобов'язання - Політика, яка застосовується з 1 січня 2018 року

При первісному визнанні фінансовий актив класифікується як оцінений за: амортизованою вартістю; FVOCI - боргові інвестиції; FVOCI – інструменти капіталу; або FVTPL.

Фінансові активи не перекласифікуються після їх первісного визнання, якщо Компанія не змінить свою ділову модель управління фінансовими активами, і в цьому випадку всі фінансові активи, які стосуються такої зміни, перекласифікуються в перший день першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю, якщо він відповідає обом наведеним нижче умовам і не визначений як FVTPL:

- проводиться в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для збору договірних грошових потоків; та
- договірні умови породжують у визначені дати грошові потоки, які є виключно виплатами основної суми та відсотками за непогашеною сумою основної суми.

Боргова інвестиція оцінюється у FVOCI, якщо вона відповідає обом із наведених нижче умов і не визначена як FVTPL:

- проводиться в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як за рахунок утримання активів для збору договірних грошових потоків, так і через продаж фінансових активів; та
- договірні умови породжують у визначені дати грошові потоки, які є виключно виплатами основної суми та відсотками за непогашеною сумою основної суми.

При первісному визнанні інвестицій у власний капітал, які не утримуються для торгівлі, Компанія може безповоротно вирішити представити наступні зміни справедливої вартості інвестицій в у складі іншого сукупного доходу. Компанія має таке право для кожної окремої інвестиції.

Усі фінансові активи, не класифіковані як оцінені за амортизованою вартістю або FVOCI, як описано вище, оцінюються за FVTPL. Сюди включаються всі похідні фінансові активи. При первісному визнанні Компанія може безповоротно призначити фінансовий актив, який в іншому випадку відповідає вимогам, що підлягають оцінці за амортизованою вартістю або за FVOCI, як за FVTPL, якщо це усуне або значно зменшить бухгалтерську невідповідність, яка в іншому випадку виникне.

Фінансові активи Компанії включають торговельну та іншу дебіторську заборгованість та грошові кошти та їх еквіваленти та класифікуються як категорії за амортизованою вартістю. Ці активи згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість зменшується за рахунок зменшення корисності. Процентні доходи, прибутки та збитки від зменшення валюти відображаються у складі прибутку чи збитку. Будь-який результат від припинення визнання визнається у прибутку чи збитку.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки грошових коштів, депозити за запитом та високоліквідні інвестиції з термінами погашення три місяці або менше від дати придбання, які піддаються незначному ризику зміни їх справедливої вартості.

Фінансові зобов'язання - класифікація, наступні оцінки та прибутки та збитки

Фінансові зобов'язання класифікуються як оцінені за амортизованою вартістю або FVTPL. Фінансові відповідальності класифікуються як на FVTPL, якщо вони класифікуються як утримувані для торгівлі, є похідними фінансовими інструментами або вони визначаються як такі при первісному визнанні. Фінансові зобов'язання на FVTPL оцінюються за справедливою вартістю, а чисті прибутки та збитки, включаючи будь-які витрати на відсотки, відображаються у складі прибутку чи збитку. Інші фінансові зобов'язання згодом оцінюються за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Витрати на відсотки та валютні прибутки та збитки відображаються у прибутку чи збитку. Будь-який результат від припинення визнання також визнається у прибутку чи збитку.

Компанія оцінює всі свої фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю.

Фінансові активи та зобов'язання - Політика, що застосовувалась до 1 січня 2018 року

(ii) *Непохідні фінансові активи та зобов'язання – визнання та припинення визнання*

Компанія первісно визнає позики та дебіторську заборгованість та боргові цінні папери, випущені на дату їх виникнення. Усі інші фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються на дату договору, коли Компанія стає учасником договірних положень інструмента.

Фінансові зобов'язання включають позики та кредити, представлені в Примітці 18, та торгіву та іншу кредиторську заборгованість, представлені у Примітці 19.

Компанія припиняє визнання фінансового активу, коли закінчується строк дії договірних прав на отримання грошових потоків від даного активу, або коли вона передає права на отримання грошових потоків від фінансового активу в рамках операції, в якій передаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням даним фінансовим активом. Будь-яка частка володіння у переданих фінансових активах, створена чи утримувана Компанія, визнається як окремий актив або зобов'язання.

Компанія припиняє визнання фінансових зобов'язань у момент, коли зобов'язання Компанія, визначені договором, виконані, анульовані, або коли строк їх дії закінчився.

(iii) *Непохідні фінансові активи - оцінка*

Позики та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість - це категорія фінансових активів із фіксованими або визначеними платежами, які не котируються на активному ринку. Такі активи первісно визнаються за справедливою вартістю плюс будь-які безпосередньо віднесені операційні витрати. Після первісного визнання позики та дебіторська заборгованість оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки, за вирахуванням втрат від зменшення корисності.

Кредити та дебіторська заборгованість включають такі класи фінансових активів: торгова та інша дебіторська заборгованість, представлена у Примітці 12, обмежені грошові залишки, представлені в Примітці 15, банківські депозити, представлені в Примітці 10, та грошові кошти та їх еквіваленти, представлені у Примітці 14.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти в касі, залишки на поточних банківських рахунках, грошові кошти у дорозі, банківські депозити до запитання зі строком погашення до трьох місяців з моменту придбання, ризик змін справедливої вартості яких є незначним.

(iv) Припинення визнання

Фінансові активи

Компанія припиняє визнання фінансового активу, коли термін дії договірних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або він передає права на отримання договірних грошових потоків за операцією, в якій знаходяться фактично всі ризики та вигоди від володіння фінансовим активом передані або в яких Компанія не передає і не зберігає суттєво всі ризики та вигоди від власності, і вона не зберігає контроль над фінансовим активом.

Компанія здійснює операції, за допомогою яких передає активи, визнані у звіті про фінансовий стан, але зберігає всі або суттєво всі ризики та вигоди від переданих активів. У цих випадках передані активи не припиняються.

Фінансові зобов'язання

Компанія припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли зазначені у договорі зобов'язання були виконані, анульовані або строк їх дії закінчився. Компанія також припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінені, а грошові потоки від модифікованого зобов'язання суттєво відрізняються від попередніх; в цьому випадку нове фінансове зобов'язання, що базується на модифікованих умовах, визнається за справедливою вартістю.

В разі припинення визнання фінансового зобов'язання різниця між балансовою вартістю та сплаченою винагородою (включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті на себе зобов'язання) визнається у звіті про прибутки та збитки.

(v) Взаємозалік

Компанія може здійснювати взаємозалік дебіторської та кредиторської заборгованості і відображати у звітності суму на нетто основі тоді і тільки тоді, коли в Компанії наразі існує невід'ємне законне право на взаємозалік та є намір або погасити на чистій основі, або реалізувати актив та погасити зобов'язання одночасно. Компанія наразі має невід'ємне законне право на зарахування, якщо це право не залежить від майбутньої події та може бути виконане як під час звичайної діяльності, так і у випадку невиконання зобов'язань, банкрутства або банкрутства Компанії та всіх контрагентів.

(з) Статутний капітал

Відповідно до українського законодавства, кожен з учасників товариства з обмеженою відповідальністю має законне право вимагати вилучення своїх відсотків з Компанії. У такому випадку Компанія зобов'язана виплатити учаснику вартість майна Товариства пропорційно інтересам учасника у статутному капіталі. Оплата здійснюється за погодженням з фінансовими звітами за рік зняття учасника протягом 12 місяців з дати відкликання.

Компанія класифікує частки учасників як власний капітал, якщо, у сукупності з виконням інших критеріїв, загальні очікувані грошові потоки, що відносяться до інструмента протягом строку дії інструмента, базуються суттєво на прибутку або збитку, зміні визнаних чистих активів або зміні справедливої вартості визнаних та невизнаних чистих активів протягом строку використання інструмента та не існує інших випущених інструментів, грошові потоки яких тако ж, суттєво б залежали від зазначених вище позицій, або встигали б залишковий розподіл накопичених доходів між власниками інструментів.

Управлінський персонал дійшов висновку, що зазначені вище критерії виконані. На цій підставі управлінський персонал вирішив, що дані інструменти представляють залишковий інтерес учасників Компанії та відповідають усім критеріям класифікації інструментів власного капіталу згідно з МСФЗ. Таким чином, інтереси учасників відображаються як капітал на всіх звітних датах у цій фінансовій звітності.

(и) Зменшення корисності

(i) Не похідні фінансові активи

Фінансові інструменти - Політика, що застосовується після 1 січня 2018 року

Компанія визнає знецінення за очікуваними кредитними збитками ("ОКЗ") на:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю;
- боргові інвестиції, виміряні на FVOCI; і
- контрактні активи.

Компанія оцінює знецінення на суму, що дорівнює ОКЗ за весь період існування фінансового інструменту, за винятком наступних, які оцінюються на основі 12-місячних ОКЗ:

- боргові цінні папери, що мають низький кредитний ризик на звітну дату; та
- інші боргові цінні папери та банківські залишки, для яких кредитний ризик (тобто ризик виникнення дефолту протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту) значно не збільшився з моменту первісного визнання.

Резерви збитків для дебіторської заборгованості та контрактних активів завжди оцінюються на суму, що дорівнює ОКЗ за весь період існування фінансового інструменту.

Визначаючи, чи значно збільшився кредитний ризик фінансового активу з моменту первісного визнання та при оцінці ОКЗ, Компанія користується розумною та достовірною інформацією, яка є релевантною та доступною без зайвих витрат чи зусиль. Сюди входить як кількісна, так і якісна інформація та аналіз, заснований на історичному досвіді Компанії та усвідомленій оцінці кредитного ризику, включаючи перспективну інформацію.

Компанія припускає, що кредитний ризик щодо фінансового активу значно збільшився, якщо такий актив прострочений більше 30 днів.

Компанія вважає, що фінансовий актив у складі дефолту, коли:

- позичальник навряд чи погасить свої кредитні зобов'язання перед Компанією в повному обсязі, якщо Компанія не стягне в нього забезпечення, якщо таке існує); або
- фінансовий актив прострочений понад 90 днів (якщо не буде спростовано).

ОКЗ за весь період існування фінансового інструменту - це ОКЗ, які є результатом усіх можливих подій за замовчуванням протягом очікуваного терміну експлуатації фінансового інструменту.

12-місячні ОКЗ- це частина ОКЗ, що є результатом подій, можливих протягом 12 місяців після дати звітності (або більш короткого періоду, якщо очікуваний термін існування інструменту менше 12 місяців).

Максимальний період, що враховується при оцінці ОКЗ, - це максимальний договірний період, протягом якого Компанія наражається на кредитний ризик.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

ОКЗ - це оціночна ймовірність кредитних втрат. Кредитні втрати оцінюються як поточна вартість усіх дефіцитів грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать суб'єкту господарювання відповідно до договору, та грошовими потоками, які Компанія розраховує отримати).

Очікувані кредитні збитки дисконтуються за ефективною процентною ставкою фінансового активу.

Кредитно-знецінені фінансові активи

На кожну звітну дату Компанія оцінює, чи фінансові активи, відображені за амортизованою вартістю, мають зменшення корисності. Фінансовий актив - вважається «кредитно-знеціненим», коли відбулися одна чи кілька подій, що негативно впливають на очікувані майбутні грошові потоки цього фінансового активу.

Доказами того, що фінансовий актив є знеціненим, включають наступні дані:

- значні фінансові труднощі позичальника або емітента;
- порушення договору, такого як дефолт, або прострочено понад 90 днів;
- реструктуризація позики або авансу Компанією на умовах, які Компанія не вважатиме інакше;
- цілком ймовірно, що позичальник вступить у банкрутство чи іншу фінансову реорганізацію;

Фінансові інструменти - Політика, що застосовувалась до 1 січня 2018 року

Фінансовий актив оцінюється на кожну звітну дату для виявлення об'єктивних ознак зменшення корисності. Вважається, що зменшення корисності фінансового активу має місце, якщо існують об'єктивні ознаки того, що після первісного визнання активу сталася подія, пов'язана зі збитком, і що ця подія мала негативний вплив на розрахункові майбутні грошові потоки за цим активом, який може бути оцінений достовірно.

Об'єктивною ознакою зменшення корисності фінансових активів може бути невиконання або затримка виконання зобов'язань дебітором, реструктуризація заборгованості перед Компанією на умовах, які Компанія не розглядала б за інших обставин, ознаки можливого банкрутства позичальника чи емітента, негативні зміни у платоспроможності позичальників або емітентів Компанії, економічні умови, що можуть призвести до дефолту.

Компанія розглядає ознаки зменшення корисності цих активів як у розрізі окремих активів, так і в сукупності. Активи, які є значними індивідуально, оцінюються на предмет індивідуальних ознак зменшення корисності. Ті активи, які є значними індивідуально і по яких не було виявлено індивідуальних ознак зменшення корисності, після цього оцінюються у сукупності на предмет зменшення корисності, яке сталося, але ще не було виявлено. Активи, що не є значними індивідуально, оцінюються на предмет зменшення корисності в сукупності шляхом поділу статей кредитів і дебіторської заборгованості на групи з аналогічними характеристиками ризику.

Оцінюючи такі статті на предмет зменшення корисності у сукупності, Компанія використовує історичні тенденції ймовірності дефолту, строків відшкодування заборгованості і суми понесеного збитку з урахуванням суджень управлінського персоналу стосовно того, чи є поточні економічні і кредитні умови такими, що фактичні збитки можуть бути більшими чи меншими, ніж очікується на підставі використаних історичних даних.

Збиток від зменшення корисності фінансового активу розраховується як різниця між його балансовою вартістю та теперішньою вартістю оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за початковою ефективною процентною ставкою по активу. Збитки визнаються у прибутку або збитку і відображаються у складі резерву по кредитах та дебіторській заборгованості. Проценти по знеціненому активу і надалі визнаються шляхом вивільнення дисконту. Якщо в результаті подальшої події сума збитку від зменшення корисності зменшується, зменшення збитку від зменшення корисності сторнується у прибутку чи збитку.

(ii) Нефінансові активи

Балансова вартість нефінансових активів Компанії, за винятком запасів та відстрочених податкових активів, перевіряється на кожну звітну дату з метою виявлення будь-яких ознак зменшення їх корисності. Якщо такі ознаки існують, проводиться оцінка сум очікуваного відшкодування активів.

Сумою очікуваного відшкодування активу чи одиниці, що генерує грошові кошти (ОГГК), є більша з двох вартостей: вартість у використанні чи справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж. При оцінці вартості у використанні очікувані в майбутньому грошові потоки дисконтуються до їх теперішньої вартості з використанням ставки дисконту без урахування ставки оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, притаманні відповідному активу або ОГГК. Для цілей тестування на предмет зменшення корисності активи, які не можуть бути перевірені індивідуально, об'єднуються у найменшу групу активів, що генерує приток грошових коштів від безперервного використання відповідного активу, що практично не залежить від притоку грошових коштів від інших активів чи груп активів чи ОГГК.

Збитки від зменшення корисності визнаються у прибутку або збитку. Збитки від зменшення корисності, визнані щодо ОГГК, розподіляються у такій послідовності: спочатку зменшується балансова вартість будь-якого гудвілу, розподіленого на ОГГК (групу ОГГК), а потім зменшується на пропорційній основі балансова вартість інших активів, які входять до складу ОГГК (групи ОГГК).

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередні періоди, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності сторнується, якщо відбулася зміна оцінок, що використовуються для визначення суми очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисності сторнується тільки у випадку, якщо балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, що була б визначена, за вирахуванням зносу або амортизації, якщо збиток від зменшення корисності не був визнаний взагалі.

(i) Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Компанія внаслідок події, що сталася в минулому, має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке можна оцінити достовірно, і існує ймовірність того, що для погашення даного зобов'язання необхідно буде використання економічних ресурсів. Сума забезпечення визначається шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків з використанням ставки дисконту без урахування ставки оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі і, там, де це доцільно, ризику, притаманні певному зобов'язанню. Вивільнення дисконту визнається у складі фінансових витрат.

(i) Оренда

(i) Визначення, змісту орендних відносин

На момент укладення домовленості Компанія визначає, чи є така домовленість чи містить договір оренди. Це буде в тому випадку, якщо виконання домовленості залежить від використання конкретного активу і домовленість передає право на використання активу.

На момент створення або після повторної оцінки домовленостей Компанія відокремлює платежі та інші компенсації, що вимагаються таким договором, на плату за оренду та плату за інші елементи на основі їх відносної справедливої вартості. Якщо Компанія робить висновок про фінансову оренду, що неможливо надійно розділити платежі, то актив та зобов'язання визнаються на суму, рівну справедливій вартості базового активу. Згодом зобов'язання зменшується в міру здійснення платежів, а зарахована фінансова плата за зобов'язанням визнається за допомогою додаткової ставки позики Компанії.

(ii) Орендований актив

Активи, що зберігаються Компанією в умовах оренди, які передають Компанії фактично всі ризики та вигоди від власності, класифікуються як фінансова оренда. При первісному визнанні лізинговий актив оцінюється на суму, рівну нижчій його справедливої вартості та теперішній вартості мінімальних лізингових платежів. Після первинного визнання актив обліковується відповідно до облікової політики, що застосовується до цього активу.

Інші оренди є операційними орендами, а орендовані активи не визнаються у звіті про фінансовий стан Компанії.

(iii) Орендні платежі

Виплати за операційною орендою визнаються у прибутку чи збитку прямолінійно протягом строку оренди. Отримані стимули до оренди визнаються складовою частиною загальних витрат на оренду протягом строку оренди.

Мінімальні платежі за оренду, здійснені за фінансовою орендою, розподіляються між фінансовими витратами та зменшенням непогашеної відповідальності. Витрати на фінансування розподіляються на кожен період протягом строку оренди, щоб створити постійну періодичну ставку відсотків на залишок залишку зобов'язання.

30. Нові стандарти та тлумачення, які ще не були прийняті

Два нових стандарти почнуть діяти для річних періодів, що починаються після 1 січня 2019 року, їх дозволено застосовувати раніше; однак компанія не застосовувала раніше нові або змінені стандарти при підготовці цієї консолідованої фінансової звітності.

З цих стандартів, потенційно МСФЗ 16 матиме вплив на діяльність Компанії. Компанія планує прийняти ці вимоги після набрання чинності.

(a) МСФЗ 16 Оренда

Компанія зобов'язана прийняти МСФЗ 16 Оренда з 1 січня 2019 року. Компанія оцінила можливий вплив, який первинне застосування МСФЗ 16 матиме на фінансову звітність, як описано нижче. Фактичні наслідки прийняття стандарту 1 січня 2019 року можуть змінитися.

МСФЗ 16 запроваджує єдину модель бухгалтерського обліку оренди. Орендар визнає актив, який представляє його право на використання базового активу, та зобов'язання з оренди, що представляють його зобов'язання здійснювати лізингові платежі. Існують винятки щодо визнання короткострокової оренди та оренди предметів малої вартості. Облік орендодавця залишається подібним до діючого стандарту - тобто орендодавці продовжують класифікувати оренду як фінансову або операційну оренду.

МСФЗ 16 замінює діючі вимоги щодо обліку оренди, включаючи ті, що містяться у МСБО 17 «Оренда», КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду», ПКТ-15 «Операційна оренда - заохочення» та ПКТ-27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду».

(i) Оренда в якій Компанія виступає орендарем

Компанія визнає нові активи та зобов'язання за своєю операційною орендою офісних будівель та транспортних засобів (див. Примітку 24(a)). Характер витрат, пов'язаних з цією орендою, тепер зміниться, оскільки Компанія визнає нарахування амортизації за активами на право користування та витратами відсотків за зобов'язаннями з оренди.

Раніше Компанія визнавала витрати на операційну оренду прямолінійно протягом строку оренди та визнавала активи та зобов'язання лише в тій мірі, в якій була різниця у часі між фактичними орендними платежами та визнаними витратами.

Виходячи з наявної на даний момент інформації, Компанія оцінює, що визнає певні додаткові зобов'язання з оренди станом на 1 січня 2019 року, однак очікується, що суми не будуть суттєвими для цієї фінансової звітності.

(ii) Оренда в якій Компанія виступає орендодавцем

Компанія не очікує суттєвого впливу на інші оренди, в яких Компанія є орендодавцем.

(iii) Перехід

Компанія планує застосувати МСФЗ 16 починаючи за 1 січня 2019, використовуючи спрощений ретроспективний метод переходу. Таким чином ефект від первинного застосування МСФЗ 16 буде визнано в вхідному балансі нерозподіленого прибутку на 1 січня 2019 року, та порівняльна фінансова інформація не буде перерахована.

Компанія планує застосувати спрощення практичного характеру для даного переходу. Це означає, що Компанія застосуватиме МСФЗ 16 до всіх договорів, укладених до 1 січня 2019 року та визначених як оренда відповідно до МСБО 17 та КТМФЗ 4.

(б) Інші стандарти та тлумачення

Наступні змінені стандарти та тлумачення не очікують значного впливу на фінансову звітність Компанії.

- КТМФЗ 23 *Невизначеність щодо податкових процедур.*
- *Особливості передоплати з від'ємною компенсацією* (Зміни до МСФЗ 9).
- *Довгострокові інтереси в асоційованих підприємствах та спільних підприємствах* (Зміни до МСБО 28).
- *Поправки до плану, скорочення чи врегулювання* (Зміни до МСБО 19).
- Щорічне вдосконалення циклу стандартів МСФЗ 2015–2017 – різні стандарти.
- Зміни до посилань на концептуальні рамки у стандартах МСФЗ.
- МСФЗ 17 *Страхові контракти.*